

Cargill – Arkusz Informacyjny

Zima 2009/10

Światowy system żywnościowy znajduje się obecnie w rękach kilku korporacji, które nie przywiązują wielkiego znaczenia do zdrowia konsumentów, ochrony środowiska i praw człowieka. Cargill jest jedną z takich korporacji. Nazwa firmy może nie pojawiać się na opakowaniach produktów spożywczych, ale Cargill produkuje składniki, które obecne są w żywności przetworzonej. Jeśli konsumenci wnikliwie czytają etykiety mogą zobaczyć zaznaczone drobnym drukiem składniki takie jak wysokocukrowy syrop kukurydziany, uwodornione oleje roślinne, kwas cytrynowy, lecytyna i guma ksantanowa.¹

Cargill jest prawdopodobnie największą firmą spośród tych zajmujących się handlem zbożem, z setkami terminali zbożowych na świecie i własną flotą cargo, dzięki czemu jest w stanie stworzyć globalną sieć przechowywania zboża.² Jest także jednym z największych przetwórców wieprzowiny, mięsa indyczego, wołowiny; zajmuje się także intensywną, zamkniętą hodowlą bydła.³ Europejskie przetwórnice mięsne firmy Cargill dostarczają drób dla sieci restauracji McDonald's, w tym mięso do kanapek i Chicken McNuggets.⁴ Cargill prowadzi lobbying w Brukseli w związku z zagadnieniami Wspólnej Polityki Rolnej. Firma ta jest wiodącym "architektem" systemu rolno-spożywczego, w którym pełni rolę zarówno kupca, jak i sprzedawcy, osiągając niebotyczne zyski.

W 2009 roku, Cargill zatrudniał 160,000 pracowników w 67 krajach i był największą prywatną korporacją w Stanach Zjednoczonych.⁵ W Europie, Cargill działa w 21 krajach takich jak: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Niemcy, Grecja, Irlandia, Węgry, Włochy, Holandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Rosja, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria, Turcja, Ukraina i Wielka Brytania. Nawet w czasie recesji gospodarczej w 2008 roku, Cargill zanotował sprzedaż o wartości 83 miliardów Euro i po raz szósty z rzędu miał rekordowe zyski; w 2008 roku przekroczyły one 2.5 miliarda Euro.⁶

Cargill odniósł korzyści z kryzysu

żywnościowego w 2008 roku: Rekordowe zyski związane były z wysokimi cenami zbóż i nawozów w tymże roku. Wysokie ceny doprowadziły wtedy 130 milionów ludzi do sytuacji głodu i poważnego niedożywienia. Jak twierdzi Greg Page, CEO firmy,

“Cargill miał możliwość zarobienia większej ilości pieniędzy w takich warunkach i myślę, że powinniśmy mówić o tym otwarcie.”⁷ Wysokie ceny produktów rolnych spowodowały wzrost cen nawozów. Nawozy poważnie przyczyniły się do dużych zarobków firmy, co odbyło się kosztem rolników i konsumentów.⁸ Cargill ma bowiem pakiet większościowy w Mosaic Company, czyli firmie odgrywającą ważną rolę w produkcji nawozów sztucznych.

Ekspansja firmy Cargill jako największego przetwórcy ziarna i oleju: Cargill jest jednym z największych przetwórców ziarna i roślin oleistych w Stanach Zjednoczonych i coraz bardziej zaznacza swoją obecność w tych sektorach w Europie.⁹ W 2005 roku, Cargill nabył Olpo Podari w Rumunii będąca największym producentem oleju słonecznikowego w tym kraju.¹⁰ Unia Europejska jest jednym z największym regionów świata, gdzie produkuje się rośliny słonecznikowe i dlatego firma chce wykorzystać europejski potencjał w tym sektorze.¹¹ Ponadto, w 2008 roku, Cargill podjął ekspansję w zakresie przetwórstwa zboża zarówno w Wielkiej Brytanii jak i w Polsce, a także zwiększył produkcję środków słodzących używanych w przetworzonych produktach spożywczych.¹²

Cargill stymuluje handel soją, a lasy tropikalne zanikają: Cargill jest jednym z największych odbiorców i przetwórców soi, a znajdujące się w Brazylii przedsiębiorstwa związane z firmą Cargill zaopatrują konsumentów w wielu miejscach świata. Cargill wysyła soję do Europy, gdzie jest używana jako pasza dla drobiu. Z kolei Cargill zaopatruje restauracje McDonald's w produkty drobiowe.¹³

Działalność firmy Cargill w Brazylii wzbudza wiele kontrowersji, a zaangażowanie w produkcję soi wiąże się z wieloma praktykami destrukcyjnymi dla środowiska. W 2006 roku w przygotowanym przez

Greenpeace exposé, Cargill został zaatakowany za swój udział w destrukcji lasów tropikalnych w regionie Santarem, w tym za nielegalną budowę terminalu do eksportu soi i finansowaniu przekształcenia lasów tropikalnych w przedsiębiorstwa produkcji soi.¹⁴ Cargill wybudował swój terminal w pobliżu terenów leśnych, co zachęciło właścicieli plantacji do wykarczowania lasu tropikalnego, aby dostęp do terminalu Cargill był łatwiejszy.¹⁵ W 2007 roku rząd Brazylii zmusił firmę Cargill do zamknięcia portu,¹⁶ pod wpływem presji zarówno ze strony organizacji Greenpeace jak i europejskich odbiorców takich jak McDonald's,¹⁷ Cargill zgodził się na moratorium przeciw soi z obszarów lasów tropikalnych niedawno wykarczowanych.¹⁸ Jednak moratorium to skończy się w lipcu 2010, a długofalowe rozwiązania zapobiegające dalszemu karczowaniu lasów tropikalnych nie zostały ustalone.¹⁹

Olej palmowy firmy Cargill przyczynia się do zmniejszenia się powierzchni lasów tropikalnych: Olej palmowy jest najczęściej używanym olejem roślinnym na świecie; stosuje się go w żywności, paliwach rolniczych, artykułach takich jak mydło i pasta do zębów i w wielu innych produktach.²⁰ Cargill zaangażował się w produkcję oleju palmowego w 1995 roku w Indonezji i w ciągu następnym dziesięciu lat wzmocnił swoją pozycję w regionie nabywając trzy duże plantacje i zakład przetwórczy w Papui Nowej Gwinei.²¹ W prowincji Oro w Papui Nowej Gwinei, Cargill jest jedynym odbiorcą oleju palmowego z 5,700 przedsiębiorstw komercyjnych specjalizujących w oleju palmowym.²² Osiemdziesiąt procent oleju palmowego na świecie produkuje się w Azji Południowo-Wschodniej i około połowa plantacji znajduje się na obszarach powstałych z wykarczowania lasu tropikalnego.²³ Na plantacjach oleju palmowego stosowana jest metoda “wycinania i palenia” przy usuwaniu lasu tropikalnego i dlatego Indonezja jest jednym z trzech krajów które emitują węgiel do atmosfery, zaraz po Stanach Zjednoczonych i Chinach.²⁴

Cargill promuje żywność i uprawy genetycznie modyfikowane: Cargill odgrywa dużą rolę przy wprowadzaniu upraw genetycznie modyfikowanych i promuje żywność genetycznie modyfikowaną tak by przekonać do niej sceptyczną opinię publiczną. Cargill posiada spółkę joint venture z firmami takimi jak Monsanto i Renessen, które specjalizują się w uprawach genetycznie modyfikowanych przeznaczonych na pasze dla zwierząt, oraz w technologiach przetwarzania kukurydzy na olej, często z ziaren kukurydzy genetycznie modyfikowanej.²⁵ Wielkość firmy Cargill i znaczenie jakie posiada ona w wielu regionach świata może mieć wpływ na szerszą akceptację produktów genetycznie modyfikowanych w całym globalnym łańcuchu żywnościowym.

Brytyjski Cargill Cotton UK bogaci się na pracy dzieci: Cargill ma ogromne znaczenie w światowym handlu bawełną. Brytyjski Cargill Cotton UK ma oddziały w Uzbekistanie i Azji Centralnej, skąd pochodzi spora ilość bawełny używanej przez tę firmę.²⁶ Cargill nie jest bezpośrednio zaangażowany w uprawy, ani w zbiór bawełny w Uzbekistanie, ale każdego roku kupuje w Uzbekistanie bawełnę o wartości 35-42 milionów Euro, chociaż zaprzecza, że ma cokolwiek wspólnego ze zbiorami bawełny w tym kraju.²⁷ Przymusowa praca dzieci przy produkcji bawełny w Uzbekistanie jest powszechnie znaną sprawą,²⁸ i szacuje się, że w 2007 roku, około ćwierć miliona dzieci mozolnie pracowało na polach bawełny w dwóch prowincjach Uzbekistanu, które najbardziej związane są z produkcją tej rośliny.²⁹ Cargill nadal posiada swoje biuro w stolicy Uzbekistanu, mimo, że nawet takie firmy jak amerykański Wal-Mart, brytyjskie supermarkety Tesco i domy towarowe Debenhams zakazały sprzedaży produktów wykonanych z bawełny z Uzbekistanu, aby ograniczyć zapotrzebowanie na przymusową pracę dzieci.³⁰

Cargill's odwraca wzrok od niewolnictwa na plantacjach kakaowca: Cargill zaangażował się w produkcję kakao na Wybrzeżu Kości Słoniowej w 1998, a dwa lata później otworzył tam zakłady przetwórcze.³¹ W 2005 roku firmie Cargill wytoczono proces za brak reakcji na naruszenia praw pracowniczych na plantacjach kakaowca na Wybrzeżu Kości Słoniowej,³² wskazując także na udokumentowane przypadki niewolnictwa dzieci.³³ Wśród przedstawionych zarzutów dotyczących pracy nieletnich na plantacjach kakaowca stwierdzono, że dzieci zmuszano do pracy po 12-14 godzin dziennie, za którą nie otrzymywały żadnej zapłaty. Ponadto stosowano wobec nich przemoc.³⁴ W czasie procesu stwierdzono, że Cargill, będąc znaczącym odbiorcą kakao w regionie,³⁵ miał możliwości by zapobiec wykorzystywaniu siły roboczej lecz wybrał ignorowanie złych warunków pracy.³⁶

Rekomendacje:

- Unia Europejska musi znaleźć sposoby zmniejszenia swojej zależności od importowanej soi i kukurydzy w paszy dla zwierząt, zaczynając od eliminacji genetycznie modyfikowanych składników w kierunku bardziej zrównoważonych pasz wyprodukowanych lokalnie.
- Unia Europejska musi przywrócić kontrole rynków towarowych by zapobiec sytuacjom, odnoszenia korzyści z braku stabilności rynków rolnych przez firmy takie jak Cargill, podczas gdy inni głodują.
- Unia Europejska musi zapewnić przestrzeganie przepisów prawa międzynarodowego, zakazujących niewolnictwa i pracy dzieci oraz zadbać o to by korporacje takie jak Cargill nie wykorzystywały pracowników rolnych.
- Komisja Europejska powinna wzmocnić prawo ochrony konkurencji aby zapobiec dominacji rynku przez firmy takie jak Cargill, jak również zapewnić nowe przepisy dotyczące oznakowania produktów, aby konsumenci mogli dowiedzieć się skąd pochodzą spożywane przez nich produkty spożywcze i czy zawierają genetycznie modyfikowane składniki.
- Konsumenci powinni starać się wybierać żywność wyprodukowaną lokalnie lub regionalnie unikając tym samym wspierania globalnego modelu rolnictwa promowanego przez Cargill.

Przypisy

- 1 Cargill Food Ingredients. Available at <http://www.cargill.com/food/emea/en/index.jsp> and on file, accessed June 26, 2009; Cargill Food Ingredients - Citric Acid. Available at <http://www.cargill.com/food/lat/en/products/citrates/citric-acid/index.jsp> and on file, accessed June 26, 2009; Cargill Texturizing Solutions. Available at http://www.cargilltexturizing.com/products/cts_prod.shtml and on file, accessed June 26, 2009; Cargill Texturizing Solutions: Products - Lecithins. Available at http://www.cargilltexturizing.com/products/lecithins/cts_prod_lec.shtml and on file, accessed July 9, 2009; Cargill Texturizing Solutions: Products - Hydrocolloids - Xanthan Gum - Overview. Available at http://www.cargilltexturizing.com/products/hydrocolloids/xanthan/cts_prod_hydro_xan.shtml and on file, accessed July 9, 2009; Cargill Inc. "Cargill Food Ingredients NA: Products - Oils & Shortenings." Available at <http://www.cargill.com/food/na/en/products/oilshortenings/index.jsp> and on file, accessed July 9, 2009.
- 2 Page. "Trusting photosynthesis." 2008; U.S. Department of Agriculture, Economic Research Service. "Cargill's acquisition of Continental Grain: anatomy of a merger." *Agricultural Outlook*. September 1999 at 21-22; Cargill Ocean Transportation. Available at <http://www.cargill-ot.com/> and on file, accessed June 26, 2009.
- 3 Hendrickson, Mary and Heffernan, William. University of Missouri. "Concentration of Agricultural Markets." April 2007; Page, Greg. CEO Cargill Foods. "Trusting photosynthesis." Speech given at the Chautauqua Institute. August 2008. Available at <http://www.cargill.com/news-center/speeches-presentations/trusting-photosynthesis/index.jsp> and on file, accessed June 26, 2009.
- 4 Cargill Inc. Press release. "McDonald's visits Sunny Fresh in Mason City to present supplier award." April 12, 2006; Greenpeace. "Eating up the Amazon." April 2006 at 45.
- 5 "America's largest private companies." Forbes.com. November 3, 2008. Available at http://www.forbes.com/2008/11/03/largestprivate-companies-biz-privates08-cx_sr_1103private_land.html, accessed June 26, 2009 and available on file; Cargill, Inc. "Our company - at a glance." available at <http://www.cargill.com/company/glance/index.jsp> and on file, accessed June 26, 2009.
- 6 Cargill Inc. Press release. "Cargill reports fourth-quarter and fiscal 2008 earnings." August 19, 2008; Cargill Inc. Press release. "Cargill reports fourth-quarter and fiscal 2007 earnings." August 21, 2007.
- 7 Page. "Trusting photosynthesis." 2008.
- 8 Mosaic Company. Securities and Exchange Commission. 10K Filing. July 29, 2008 at 1; Page. "Trusting photosynthesis." 2008.; Cargill Inc. Press release. "Cargill reports first-quarter fiscal 2009 earnings." October 13, 2008.
- 9 Hendrickson, Mary and Heffernan, William. University of Missouri. "Concentration of Agricultural Markets." April 2007.
- 10 "Ambitious Cargill buys Romania's largest sunflower oil maker." *Food Navigator*. May 19, 2005.
- 11 United States Department of Agriculture Foreign Agriculture Service. "Sunflowerseed and products world supply and distribution." August 12, 2009.
- 12 Eyre, Charlotte. "Cargill cranks up European operations with Polish expansion." *Bakery & Snacks*. April 24, 2008.
- 13 Greenpeace. "Eating up the Amazon." April 2006 at 45.
- 14 Greenpeace. "Eating up the Amazon." April 2006 at 37-39.
- 15 Astor, Michael. "Amazon port in stormy waters." *Houston Chronicle*. July 20, 2006.
- 16 Gumbel. March 26, 2007 at 22.
- 17 Lawrence, Felicity, and Vidal, John. "Food giants to boycott illegal Amazon soya." *The London Guardian*. July 24, 2006 at 15.
- 18 Kaufman, Marc. "New allies on the Amazon." *Washington Post*. April 24, 2007 at D1.
- 19 Greenpeace. Press release. "Amazon soya moratorium extended." July 28, 2009. Soya Working Group. Press release. "Statement on moratorium and work of the Amazon Soya Working Group." July 2009.
- 20 Mckinney, Matt. "In Search of Cheap Food." *Minneapolis Star Tribune*. November 30, 2008.
- 21 *Ibid.*
- 22 *Ibid.*
- 23 Cargill's Southeast Asian Oil-Palm Plantations. Available at <http://www.startribune.com/newsgraphics/35269889.html?elr=KArks:DCiU1OiP:DiIUiacyKUU> and on file, Accessed June 26, 2009.
- 24 Walsh, Bryan. "Despite the Economy, Obama Vows to Press Green Agenda." *Time Magazine*. November 19, 2008.
- 25 Renessen, LLC. Press release. "Renessen receives final regulatory clearance for world's first crop-based quality trait for animal feed industry." February 6, 2006; Ulrich, James F. et al. "Products comprising corn oil and corn meal obtained from high oil corn." U.S. Patent No. 6,648,930. November 18, 2003.
- 26 Cargill Cotton. Available at <http://www.cargillcotton.com/history.htm> and on file, accessed June 26, 2009.
- 27 International Crisis Group. "The Curse of Cotton: Central Asia's Destructive Monoculture." Asia Report No. 93. February 28, 2005 at 39, note 297.
- 28 U.S. Department of State. 2008 Human Rights Report: Uzbekistan. February 25, 2009.
- 29 Human Rights Activists and Journalists of Uzbekistan/International Labor Rights Forum. "Forced Child Labor in Uzbekistan's 2007 Cotton Harvest: Survey Results." April 1, 2008 at 11.
- 30 "Uzbekistan: Wal-Mart bans cotton." *Reuters*. October 1, 2008.
- 31 Cargill Inc. Press release "Cargill marks 10 year anniversary in Côte d'Ivoire by partnering with ANADER to fund and develop cocoa production." November 5, 2008.
- 32 Global Exchange. Press release. "Harkin-Engel Protocol on chocolate and child slavery expires on July 1." June 30, 2005; "Human rights group sues three U.S. firms." *Los Angeles Times*. July 16, 2005 at C3.
- 33 "Ending the bitter taste of slavery." *Chicago Tribune*. November 8, 2002 at 36.
- 34 Plaintiff's complaint at 11, Doe v. Nestle, (C.D. Cal. 2005).
- 35 Raghavan, Sudarsan and Chatterjee, Sumana. "A slave labor force of youths keeps chocolate flowing west." *The Philadelphia Inquirer*. June 24, 2001.
- 36 Plaintiff's complaint at 9-10, Doe v. Nestle, (C.D. Cal. 2005).

Dodatkowe informacje:

web: www.foodandwatereurope.org

email: europe@fwwatch.org

Copyright © 2010 Food & Water Europe

